

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 17P/159/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4321204043
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Bagala Vrábelová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2021:4321204043.2

Uznesenie

Okresný súd Levice vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S. K., nar. XX.XX.XXXX, t.č. v Reedukačnom centre Čerenčany, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa rodičov: A. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. cesta XX, Z. a neb. O. K., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, za účasti Okresnej prokuratúry Levice, o nariadenie výchovného opatrenia prostredníctvom neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd z a č í n a konanie o nariadenie výchovného opatrenia prostredníctvom neodkladného opatrenia u maloletého S. K., nar. XX.XX.XXXX.

II. Mal. S. K., nar. XX.XX.XXXX sa n a r i a d ť u j e výchovné opatrenie - pobyt v Reedukačnom centre Čerenčany, S. Kollára 51, Čerenčany, počnúc dňom 01.12.2021 najdlhšie na dobu 6 mesiacov, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dňa 05.11.2021 doručil Okresnému súdu Levice návrh na nariadenie výchovného opatrenia v súlade s ustanovením § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine - zotrvanie mal. S. K., nar. XX.XX.XXXX v starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany. Zároveň ÚPSVaR Levice podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, ktorým navrhol dočasne odovzdať maloletého S. K., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, S. Kollára 51, 979 01 Čerenčany, počnúc dňom 01.12.2021 najdlhšie na dobu 6 mesiacov, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci mal. dieťaťu.

2. Ako vyplýva z podnetu ÚPSVaR Levice, mal. K. K. je umiestnený v zariadení na výkon rozhodnutia súdu od útleho veku - od septembra 2012. Ústavná starostlivosť u mal. K. K. bola nariadená právoplatným rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 03.05.2013 pod č.k. 15P/415/2012, ktorú v súčasnosti vykonáva v Centre pre deti a rodinu Žitavce (od 03.07.2013). Mal. K. pochádza z partnerského zväzku svojich rodičov. Má 3 súrodencov E. (XXXX), D. (XXXX) a W. (XXXX). Deti boli v roku 2012 predbežne umiestnené do KS Hurbanovo, odkiaľ boli dňa 03.07.2015 po nariadení ústavnej starostlivosti premiestnené do CDR Žitavce. Dôvodom umiestnenia detí bolo zanedbávanie starostlivosti o deti zo strany matky, ako aj podozrenie na páchanie trestnej činnosti - týranie blízkej osoby a zverenej osoby, za čo bola matka právoplatne odsúdená (prepustená v roku 2018). Ako ďalej vyplýva z návrhu ÚPSVaR Levice, problémové správanie mal. K. je do veľkej miery ovplyvnené sociálnym zanedbávaním a vyrastaním v málo podnetnom prostredí. Má to výrazný dopad na jeho správanie, aj osobnosť. Osobnosť dieťaťa je sociálne a citovo deprivovaná. V správaní sa objavujú hyperaktívne prvky, spontánnosť a odbrzdenosť. Mal. K. je veľmi citlivý na všetky druhy podnetov a jeho reakcie na vonkajšie

podnety môžu byť labilné. V správaní sa objavujú agresívne, manipulatívne tendencie a dieťa je preto ťažšie výchovne usmerniteľné. U mal. K. K. je dlhodobé pretrvávajúce a stupňovanie sa výchovných problémov od doby prijatia do centra pre deti a rodiny. Vzhľadom na vyššie uvedené bol podaný návrh na vydanie neodkladného opatrenia a mal. K. bol dňa 07.05.2020 na základe uznesenia Okresného súdu Levice č.k. 10P/55/2020-14 zo dňa 04.05.2020 premiestnený z kmeňového zariadenia Centrum pre deti a rodiny Žitavce do Reedukačného centra Čerenčany. Vo veci starostlivosti o mal. K. bolo výchovné opatrenie nariadené právoplatným uznesením Okresného súdu Levice č.k. 10P/55/23020-56 zo dňa 29.09.2020, právoplatné dňa 01.12.2020, ktorým súd nariadil mal. K. pobyt v Reedukačnom centre Čerenčany, za účelom odbornej pomoci mal. dieťaťu. Podľa citovaného uznesenia mu pobyt končil dňa 31.05.2021. Následne bol mal. K. uznesením Okresného súdu Levice č.k. 10P/55/2021 zo dňa 10.05.2021 opätovne odovzdaný do starostlivosti RC Čerenčany za účelom odbornej pomoci, a to od 01.06.2021. Neodkladné opatrenia nadobudlo právoplatnosť dňa 05.10.2021. Maloletý bol odo dňa 19.07.2021 na pobyte v kmeňovom zariadení CDR Žitavce. V centre sa vrátil k svojmu nevhodnému správaniu, urážal vychovávateľky, neustále zháňal cigarety, odhaľoval sa pred dievčatami a malými deťmi, vulgárne nadával. Koncom mesiaca júl 2021 z dôvodu problémovému správaniu bol premiestnený do RC Čerenčany, kde sa aj v súčasnosti nachádza. Zo záveru správy Reedukačného centra Čerenčany zo dňa 23.09.2021 vyplýva, že reedukácia má na mal. K. priaznivý vplyv. K. je potrebné venovať individuálnu pozornosť a úprimný záujem, stanoviť jasné pravidlá, dohliadať na pravidelnú a systematickú prípravu do školy. Najdôležitejšie je vnímať jeho temperament, ako súčasť jeho osobnosti a nepozerať sa naň, ako na deficit. Je nutné všimnúť si jeho pozitívne prejavy v správaní a využívať nedirektívny, citlivý a pritom dôsledný prístup s pevnými hranicami. Správanie, ktoré udáva kmeňové Centrum pre deti a rodiny Žitavce sa v Reedukačnom centre Čerenčany ani v súčasnosti neprejavuje (sexuálne správanie, krádeže, agresívne správanie), z čoho môže vyplývať, že v jeho kmeňovom CDR môžu byť narušené vzťahové väzby a bolo by vhodné uvažovať o premiestnení do iného CDR. V RC Čerenčany sa nedopustil žiadneho závažnejšieho porušenia vnútorných pravidiel. Reedukačné centrum odporúča zotrvať v reedukácii do konca školského roka 2021/22.

3. K podanému návrhu ÚPSVaR Levice pripojil aj listinné dôkazy - správa Reedukačného centra Čerenčany, ul. S. Kollára 72, Rimavská Sobota z hodnotenia mal. S. K., nar. XX.XX.XXXX zo dňa 23.09.2021.

4. Podľa § 23 ods. 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“)P, ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

5. Podľa § 24 CMP, konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

6. Podľa § 27 CMP, ak sa konanie začalo bez návrhu, doručí súd uznesenie o začatí konania účastníkom do vlastných rúk.

7. Podľa § 111 písm. l) zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých rozhoduje súd o ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach.

8. Podľa § 37 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

9. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne

odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

10. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

16. Podľa § 333 ods. 2 CSP, neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

17. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

18. Podľa § 2 ods. 1 veta prvá CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

19. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

20. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

21. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

22. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v prípade, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže učiniť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Tieto podmienky nemusia byť splnené v prípade, že navrhovateľ podáva návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu, že to vyžaduje verejný záujem. Neodkladné opatrenie umožňuje pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlený zásah súdu. Je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo v už začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný, neodkladný

a predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené.

23. Zmyslom neodkladného opatrenia je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenému účastníkovi (v danom prípade maloletej) a zabrániť zhoršovaniu jeho postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležite zistený skutkový stav. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením neodkladného opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo ochrany domáhajúceho sa subjektu, a že toto právo je ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je potrebné neodkladné opatrenie. Jedným z predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia je existencia právneho záujmu na neodkladnom opatrení.

24. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s § 325 ods. 2 CSP., resp. § 367 CMP, prípadne v súlade s iným zákonom (Zákon o rodine). Ustanovenie § 325 ods. 2 CSP iba príkladne uvádza výpočet neodkladných opatrení, ktoré súd môže nariadiť. Súd pri poskytovaní ochrany neodkladným opatrením použije výrok, ktorý svojou formou najväčšmi zodpovedá osvedčenému právu bez ohľadu na to, či tento výrok má normatívny základ v ustanovení § 325 ods. 2 CSP. Preto súd môže nariadiť aj iné neodkladné opatrenie.

25. Súdu je z jeho rozhodovacej činnosti známa skutočnosť, že rozsudkom Okresného súdu Levice č.k. 15P/415/2012 - 79 zo dňa 03.05.2013 bola u maloletého nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Centre pre deti a rodiny Žitavce. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 06.06.2013 a vykonateľným sa stal dňa 17.06.2013. Z pripojeného spisu Okresného súdu Levice vyplýva, že uznesením Okresného súdu Levice č.k. 10P/55/2020 - 56 zo dňa 29.09.2020 sa maloletému nariadilo výchovné opatrenie, a to za účelom odbornej pomoci maloletému dieťaťu, ktoré sa vykonáva v Reedukačnom centre Čereňany a to na obdobie šiestich mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 01.12.2020. Pobyt v RC Čereňany u maloletého končí dňa 31.05.2021. Z pripojeného súdneho spisu sp.zn. 10P/55/2021 vyplýva, že uznesením Okresného súdu Levice č.k. 10P/55/2021-27 zo dňa 10.05.2021, právoplatným dňa 05.10.2021, bolo mal. S. K. nariadené výchovné opatrenie - pobyt v Reedukačnom centre Čereňany počnúc dňom 01.06.2021 za účelom odbornej pomoci najdlhšie na obdobie 6 mesiacov.

26. Súd pri nariadení neodkladného opatrenia vychádzal z tvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice a z predložených listinných dôkazov a po posúdení všetkých uvádzaných okolností dospel k záveru, že v danom prípade vyvstala u mal. dieťaťa potreba nariadenia výchovného opatrenia pobytovou formou v Reedukačnom centre Čereňany, najdlhšie na dobu 6 mesiacov za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu, nakoľko účinnosť doposiaľ nariadeného výchovného opatrenia u maloletého končí dňa 30.11.2021. Ako vyplýva z podaného podnetu, maloletý bol odo dňa 19.07.2021 na pobyte v kmeňovom zariadení Centra pre deti a rodiny Žitavce, avšak v centre sa vrátil k svojmu nevhodnému správaniu, urážal vychovávateľky, neustále zháňal cigarety, odhaľoval sa pred dievčatami a malými deťmi a vulgárne nadával. Vzhľadom na uvedené nevhodné správanie sa maloletého, bol koncom mesiaca júl 2021 maloletý opäť premiestnený do Reedukačného centra Čereňany, kde sa aj v súčasnosti nachádza. V konaní bolo preukázané, že posledné nariadené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci u maloletého v konaní sp.zn. 10P/55/2021 splnilo svoj účel iba čiastočne. Možno konštatovať, že problémové prejavy správania u maloletého sa podarilo postupne korigovať a eliminovať. Po absolvovaní krátkodobého pobytu maloletého v kmeňovom zariadení Centra pre deti a rodiny Žitavce, však nastala u maloletého recidíva spočívajúca v jeho vyššie uvedenom nežiaducom správaní. Je zjavné, že pozitívne zmeny v správaní dieťaťa nie je možné aktuálne dosiahnuť miernejšími formami výchovných opatrení a z uvedeného dôvodu sledujúc pri tom najlepší záujem dieťaťa, je nevyhnutné maloletého ponechať v režimovom zariadení, ktoré je schopné svojím terapeutickými metódami a osobitným prístupom dosiahnuť pozitívne zmeny v správaní dieťaťa v súlade so spoločenskými normami. Z predchádzajúceho priebehu reedukácie u maloletého je celkom zjavné, že táto má predpoklad svoj účel splniť za situácie, že tento proces bude trvať dostatočne dlhý čas. Nevhodné správanie maloletého sa v Reedukačnom centre Čereňany neprejavuje a do dnešného dňa sa v tomto zariadení ani nedopustil závažnejšieho porušenia vnútorných pravidiel. V konaní bolo

osvedčené, že aktuálny stav maloletého si vyžaduje, aby aj naďalej zotrval v režimovom type zariadenia. Reedukačné centrum taktiež odporučilo maloletému zotrvať v reedukácii do konca školského roka 2021/2022.

27. S poukazom na vyššie uvedené, je celkom v záujme maloletého jeho opätovné umiestnenie do iného zariadenia na výkon rozhodnutia súdu a to zariadenia režimového typu - do starostlivosti Reedukačného centra Čereňany, nakoľko sa u maloletého vyžaduje osobitná starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine pre deti s výrazne problematickým správaním a je v záujme maloletého dieťaťa zabezpečiť mu odbornú pomoc.

28. Zároveň súd vydal uznesenie o začatí konania o nariadení neodkladného opatrenia ex offio (z úradnej moci) bod I. rozhodnutia.

29. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

30. Na základe vyššie uvedených a preukázaných skutočností a zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti I. výroku tohto uznesenia nie je prípustné odvolanie.

Proti II. a III. výroku tohto uznesenia je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Toto rozhodnutie je vykonateľné vyhotovením (§ 367 ods. 3 CMP).